

IŽMAŠ v konkurzu

(Dokončení článku *70. let Ižmech* z minulého čísla *Střelecké revue*.)

-PL-

Uvedli jsme, že s manufakturní výrobou zbraní v Iževsku se započalo už v roce 1807. Realizovala se v tehdejších Iževském závodu, což byly předtím pouze železárny. Zbrojovka, která nyní už desítky let používá název Iževský mechanický závod – Ižmaš – například v letech druhé světové války vyrobila kolem 11 milionů opakovacích a samonabíjecích pušek a karabin. Je to ve světě asi nejznámější a nejuznávanější ruská zbrojovka, protože její poválečná historie je spjata s výrobou „automatů Kalašnikova“, tedy útočných pušek řady AK.

» Správní budova Iževského strojírenského závodu (Ižmaš) získala svou podobu už před druhou světovou válkou

Proti svým způsobem konkurenčnímu Iževskému mechanickému závodu je dnes Iževský strojírenský závod (který v roce 2007 oslavil 200 let údajné existence) o řád menší; má necelou tisícovku zaměstnanců. Po rozpadu SSSR a změnách vnitropolitické i zahraničněpolitické situace byl přeměněn na veřejnou akciovou spo-

lečnost. Ne že by tato největší ruská kapacita na výrobu útočných pušek přešla do soukromého vlastnictví, většinovým vlastníkem zůstává stát, ale podnik musí hospodařit podle jiných pravidel. Těžko říct, zda to zbrojovce prospělo – i když v dlouhodobých perspektivách možná ano.

Nezájem trhu

„Zastaralé výrobní zařízení a špatné řízení“ prý způsobilo, že od loňského dubna je Iževský strojírenský závod v platební neschopnosti a řídí jej dosazený konkurzní správce. My si myslíme, že hlavní příčinou úpadku byl především nezájem trhu a v neposlední řadě rus-

» Celé město Iževsk a zejména Ižmaš jsou neodmyslitelně spojeny se jménem Michaila T. Kalašnikova. Slavný 93letý konstruktér a generálporučík na penzi je ostatně čestným občanem města a své stáří tráví na blízké dači. Uvádí se, že „jeho“ útočné pušky AK 47 vyráběné od roku 1948 nebo od nich odvozené následující typy byly a jsou v armádní výzbroji nejméně v 55 zemích po celém světě. Počet vyrobených kusů se odhaduje na 75 milionů, z čehož asi 40 milionů pochází z ruských zbrojovek – a z toho drtivá většina byla vyrobena právě v Ižmaši. Zbraň ve své době neměla ve světě srovnání a v mnoha směrech může soutěžit s nejspěšnějšími „západními“ typy i v současnosti.